

ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ТА ІВАНА ФРАНКА

Онищенко Т.О., гр. ТХК-49

Науковий керівник – канд. філос. наук, проф. **О.М. Варипаєв**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Сучасне ставлення до світу неможливо сприймати без філософських вчень Шевченка та Франка, саме вони оголосили у своїй творчості філософські думки про буття, смерть, релігію, любов, самовіддачу. Мета нашого дослідження – порівняти філософію Тараса Шевченка та Івана Франка.

Це питання є актуальним і в сьогоденні, адже праці цих письменників знає майже кожен українець від малого до великого. Саме цитати з їх творів використовуються для агітацій та в політичних спорах. Проте технічного поняття, що несуть у своїй філософії ці письменники, майже ніхто не розглядає: для більшості досить одного напрямку, який одразу проглядається у віршах – це свобода людини.

Споконвіку майже всі українські письменники проповідували думки про Свободу. Шевченко зветься Кобзарем, поводитим у світі неправди та занепаду, це та людина, яка боролася за свою ідеологію до смерті. На жаль, він так і не встиг побачити результати своїх діянь, проте вчення та ідеологія Тараса Григоровича Шевченка актуальні і зараз, як він сам казав у Молитві (1860): «Мені ж, мій боже, на землі / Подай любов, сердечний рай! / І більш нічого не давай!». Дуже часто автор згадував у своїх творах біблійні мотиви – Христос, Каїн, також згадувався філософ Сократ.

Іван Франко, якого також називають великим «каменярем», в розумінні ідеї суспільного прогресу виділяв насамперед людину, її рівень задоволення в матеріальних і духовних потребах. Він зазначав, що це неможливо без миру та злагоди між людьми, як неможливий без цього стан щастя і окремої людини і суспільства в цілому. Шлях до добробуту і щастя лише один – через свободу людини і гарантію її людських прав. Іван Франко постає в історії України не лише письменником, а й оратором, політиком, філософом.

Франко підтримував ідеї, що тільки праця зробить людину щасливою. Народи тільки тоді зможуть досягнути щастя і свободи, коли всі будуть вченими працівниками, тобто коли кожен буде розвинутий розумово, за можливістю, якнайліпше, і коли кожен буде у змозі використовувати свої сили на добробут загалу і на добробут свій власний.